

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2011 M. SPALIO 27 D. NUTARIMO NR. 1248 „DĖL UNIVERSALIŲJŲ ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO NUOSTOLIŲ KOMPENSAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO IR UNIVERSALIŲJŲ ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ KAINŲ AUKŠČIAUSIOS RIBOS NUSTATYMO BEI KAI KURIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS“ PAKEITIMO

2022 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 27 d. nutarimą Nr. 1248 „Dėl Universalųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo nuostolių kompensavimo taisyklių patvirtinimo ir universalųjų elektroninių ryšių paslaugų kainų aukščiausios ribos nustatymo bei kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL UNIVERSALIŲJŲ ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO NUOSTOLIŲ KOMPENSAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 37 straipsnio 11 dalimi ir įgyvendindama 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Universalųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo nuostolių kompensavimo taisykles (pridedama).“

Ministras Pirmininkas

Susisiekimo ministras

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2011 m. spalio 27 d. nutarimu Nr. 1248
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2022 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

UNIVERSALIŲJŲ ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO NUOSTOLIŲ KOMPENSAVIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo nuostolių kompensavimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato nuostolių, patirtų dėl įpareigojimo užtikrinti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nurodytų universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų (toliau – universaliosios paslaugos) prieinamumą ir teikti universaliąsias paslaugas ir (arba) įpareigojimo teikti įperkamas universaliąsias paslaugas nepasiturintiems gyventojams, kurie turi teisę gauti arba gauna piniginę socialinę paramą pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą, ar socialinių paslaugų gavėjams, kurie gauna socialines paslaugas Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis (toliau – įperkamos universaliosios paslaugos), kompensavimo tvarką ir sąlygas.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

2.1. **Dėl įpareigojimo teikti įperkamas universaliąsias paslaugas patirti nuostoliai** (toliau – įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai) – neigiamas pajamų, gautų teikiant įperkamas universaliąsias paslaugas praėjusiais kalendoriniais metais, ir sąnaudų, patirtų teikiant įperkamas universaliąsias paslaugas tais pačiais kalendoriniais metais, skirtumas, sumažintas nematerialios naudos, gautos tais pačiais kalendoriniais metais, verte.

2.2. **Dėl įpareigojimo užtikrinti universaliųjų paslaugų prieinamumą ir jas teikti patirti nuostoliai** (toliau – universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai) – grynujų sąnaudų, patirtų dėl įpareigojimo užtikrinti universaliųjų paslaugų prieinamumą ir jas teikti praėjusiais kalendoriniais metais, ir grynujų sąnaudų, patirtų nesant įpareigojimo užtikrinti universaliųjų paslaugų prieinamumą ir jas teikti tais pačiais kalendoriniais metais, skirtumas, iš kurio atimta nematerialios naudos, gautos tais pačiais kalendoriniais metais, vertė.

2.3. **Nemateriali nauda** – ekonominiais metodais nustatoma ir pinigine verte išreiškiama netiesioginė nauda, kurią Elektroninių ryšių įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nurodytų paslaugų teikėjas gauna dėl to, kad yra įpareigotas užtikrinti universaliųjų paslaugų prieinamumą ir jas teikti ir (arba) įpareigotas teikti įperkamas universaliąsias paslaugas.

2.4. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžtos Elektroninių ryšių įstatyme ir Lietuvos Respublikos bendrojo pagalbos centro įstatyme.

II SKYRIUS UNIVERSALIŲJŲ PASLAUGŲ TEIKIMO NUOSTOLIŲ IR (ARBA) ĮPERKAMŲ UNIVERSALIŲJŲ PASLAUGŲ TEIKIMO NUOSTOLIŲ KOMPENSAVIMO TVARKA IR SĄLYGOS

3. Universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai ir įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai, įskaitant nematerialios naudos įvertinimą, apskaičiuojami pagal Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos tvirtinamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių apskaičiavimo taisyklių reikalavimus.

4. Elektroninių ryšių įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nurodytų paslaugų teikėjas (toliau – teikėjas), vykdydamas jam nustatytą įpareigojimą užtikrinti universaliųjų paslaugų prieinamumą ir

teikti universaliąsias paslaugas ir (arba) įpareigojimą teikti įperkamas universaliąsias paslaugas, privalo šias paslaugas teikti ekonomiškai. Į sąnaudas, patirtas vykdant įpareigojimą užtikrinti universaliųjų paslaugų prieinamumą ir teikti universaliąsias paslaugas ir (arba) įpareigojimą teikti įperkamas universaliąsias paslaugas, negali būti įtrauktos sąnaudos, patiriamos teikiant paslaugas skubiosios pagalbos tarnybų ryšio numeriu 112, taip pat elektroninių ryšių tinklo modernizavimo investicijos, kurios būtų padarytos, nepriklausomai nuo to, ar teikėjui yra nustatytas įpareigojimas užtikrinti universaliųjų paslaugų prieinamumą ir teikti universaliąsias paslaugas ir (arba) įpareigojimas teikti įperkamas universaliąsias paslaugas.

5. Universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai kompensuojami tuo atveju, jeigu:

5.1. teikėjas Taisyklių 7 punkte nustatyta tvarka motyvuotai pareiškia, kad, vykdydamas įpareigojimą užtikrinti universaliųjų paslaugų prieinamumą ir teikti universaliąsias paslaugas ir (arba) įpareigojimą teikti įperkamas universaliąsias paslaugas, šias paslaugas gali teikti tik nuostolingai ir universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai jam yra nesąžininga našta;

5.2. Ryšių reguliavimo tarnyba, Taisyklių nustatyta tvarka įvertinusi prašymo kompensuoti universaliųjų paslaugų teikimo nuostolius ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolius (toliau – prašymas) pagrįstumą, priima sprendimą kompensuoti universaliųjų paslaugų teikimo nuostolius ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolius.

6. Ryšių reguliavimo tarnyba, vadovaudamasi Elektroninių ryšių įstatyme įtvirtintais elektroninių ryšių veiklos reguliavimo principais, nustato nesąžiningos naštos, susijusios su įpareigojimu užtikrinti universaliųjų paslaugų prieinamumą ir teikti universaliąsias paslaugas ir (arba) įpareigojimu teikti įperkamas universaliąsias paslaugas, įvertinimo kriterijus Ryšių reguliavimo tarnybos tvirtinamose universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių apskaičiavimo taisyklėse.

7. Jeigu teikėjas teisės aktų nustatyta tvarka vykdė sąnaudų apskaitai ir apskaitos atskyrimui nustatytus reikalavimus ir, atsižvelgdamas į praėjusių kalendorinių metų rezultatus, nustatė, kad įpareigojimo užtikrinti universaliųjų paslaugų prieinamumą ir teikti universaliąsias paslaugas ir (arba) įpareigojimo teikti įperkamas universaliąsias paslaugas vykdymas buvo nuostolingas ir jam sudarė nesąžiningą naštą, jis turi teisę iki einamųjų kalendorinių metų rugsėjo 1 d. raštu pateikti Ryšių reguliavimo tarnybai prašymą. Prašymas, pateiktas praleidus šiame punkte nustatytą terminą, nevertinamas ir grąžinamas teikėjui.

8. Prašyme nurodomas teikėjo pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinės adresas, ryšio numeriai, elektroninio pašto adresas, atsiskaitomosios sąskaitos numeris, registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie teikėją, taip pat universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių dydis.

9. Kartu su prašymu teikėjas pateikia:

9.1. universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių, kuriuos prašo kompensuoti, apskaičiavimo ataskaitas, parengtas pagal Ryšių reguliavimo tarnybos tvirtinamas universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių apskaičiavimo taisykles;

9.2. dokumentus, kurie įrodo ir leidžia patikrinti teikėjo prašyme nurodytų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių pagrįstumą;

9.3. skaičiavimus ir dokumentus, įrodančius ir leidžiančius patikrinti, kad prašomi kompensuoti universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai susidaro tik dėl įpareigojimo užtikrinti universaliųjų paslaugų prieinamumą ir teikti universaliąsias paslaugas ir (arba) įpareigojimo teikti įperkamas universaliąsias paslaugas ir tokie įpareigojimai jam yra nesąžininga našta;

9.4. objektyviais kriterijais pagrįstus aiškinimus, kurių universaliųjų paslaugų gavėjų ar jų grupių jis paprastai neaptarnautų arba kurių universaliųjų paslaugų neteiktų, bet dėl įpareigojimo užtikrinti universaliųjų paslaugų prieinamumą ir teikti universaliąsias paslaugas ir (arba) įpareigojimo teikti įperkamas universaliąsias paslaugas turi tai daryti;

9.5. nematerialios naudos apskaičiavimo ataskaitą, parengtą pagal Ryšių reguliavimo tarnybos tvirtinamas universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių apskaičiavimo taisykles.

10. Ryšių reguliavimo tarnyba priima prašymą su Taisyklių 9 punkte nurodytais dokumentais, duomenimis ir (arba) skaičiavimais ir per 10 darbo dienų nuo jų gavimo atlieka vieną iš šių veiksmų:

10.1. priima sprendimą nagrinėti prašymą ir apie tai per 5 darbo dienas raštu praneša teikėjui;

10.2. raštu prašo teikėjo per Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytą, bet ne trumpesnę kaip 7 darbo dienas ir ne ilgesnę kaip 20 darbo dienų nuo šio punkte nurodyto pranešimo gavimo terminą pateikti Ryšių reguliavimo tarnybai trūkstamus dokumentus, duomenis ir (arba) skaičiavimus.

11. Jeigu teikėjas per Taisyklių 10.2 papunktyje nustatytą terminą nepateikia trūkstamų dokumentų, duomenų ir (arba) skaičiavimų, Ryšių reguliavimo tarnyba per 10 darbo dienų nuo Taisyklių 10.2 papunktyje nustatyto termino pabaigos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti prašymą, apie tai per 5 darbo dienas raštu praneša teikėjui ir grąžina jam prašymą ir kartu su prašymu pateiktus dokumentus, duomenis ir (arba) skaičiavimus.

12. Ryšių reguliavimo tarnyba, nagrinėdama prašymo pagrįstumą, turi teisę pareikalauti iš teikėjo per Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytą protingumo kriterijus atitinkantį terminą pateikti papildomą informaciją, būtiną prašymui ir kartu su prašymu pateiktiems dokumentams, duomenims ir (arba) skaičiavimams įvertinti ir (arba) detalizuoti; teikėjui per šio punkte nustatytą terminą nepateikus papildomos informacijos, Ryšių reguliavimo tarnyba turi teisę atsisakyti nagrinėti prašymą ir grąžinti jį teikėjui Taisyklių 11 punkte nustatyta tvarka.

13. Ryšių reguliavimo tarnyba per 3 mėnesius nuo prašymo, dokumentų, duomenų ir (arba) skaičiavimų, nurodytų Taisyklių 9 punkte, gavimo dienos arba nuo pareikalautų trūkstamų dokumentų, duomenų ir (arba) skaičiavimų, nurodytų Taisyklių 10.2 papunktyje, arba nuo audito įmonės ar auditoriaus patikrinimo ataskaitos, nurodytos Elektroninių ryšių įstatymo 37 straipsnio 11 dalyje, gavimo Ryšių reguliavimo tarnyboje dienos, arba nuo tos dienos, kurią teikėjas pateikė visus dokumentus, duomenis ir (arba) skaičiavimus, kurių Ryšių reguliavimo tarnyba pareikalavo papildomai pagal Taisyklių 12 punktą, įvertina prašymo pagrįstumą.

14. Ryšių reguliavimo tarnybos sprendimu Taisyklių 13 punkte nurodytas terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip 2 mėnesiais, atsižvelgiant į būtiną atlikti darbų apimtį ir vadovaujantis Elektroninių ryšių įstatyme įtvirtintais elektroninių ryšių veiklos reguliavimo principais.

15. Ryšių reguliavimo tarnyba, įvertinusi prašymo pagrįstumą ir nusprendusi, kad:

15.1. prašymas pagrįstas, priima sprendimą kompensuoti universaliųjų paslaugų teikimo nuostolius ir (arba) įperkamus universaliųjų paslaugų teikimo nuostolius ir apie tai per 5 darbo dienas raštu praneša teikėjui;

15.2. prašymas nepagrįstas, priima sprendimą atsisakyti kompensuoti universaliųjų paslaugų teikimo nuostolius ir (arba) įperkamus universaliųjų paslaugų teikimo nuostolius, apie tai per 5 darbo dienas raštu praneša teikėjui ir nurodo prašymo pripažinimo nepagrįstu motyvus.

16. Ryšių reguliavimo tarnyba, priėmusi sprendimą kompensuoti universaliųjų paslaugų teikimo nuostolius ir (arba) įperkamus universaliųjų paslaugų teikimo nuostolius, įgyvendina universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių ir (arba) įperkamus universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių kompensavimo mechanizmą Ryšių reguliavimo tarnybos tvirtinamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių apskaičiavimo taisyklių nustatyta tvarka.

17. Universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai ir (arba) įperkamus universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai kompensuojami iš universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių ir (arba) įperkamus universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių kompensavimo sąskaitos, kurios lėšas sudaro viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų įmokos (toliau – sąskaita).

18. Sąskaitos lėšos naudojamos tik universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliams ir (arba) įperkamus universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliams kompensuoti.

19. Visi viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai dalyvauja įgyvendinant universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių ir (arba) įperkamus universaliųjų

paslaugų teikimo nuostolių kompensavimo mechanizmą, išskyrus viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjus, kurie tenkina bent vieną iš šių sąlygų:

19.1. viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjo pajamos, gautos teikiant viešuosius elektroninių ryšių tinklus ir (arba) viešąsias elektroninių ryšių paslaugas, laikotarpiu, už kurį skaičiuojama universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių kompensacija, nesiekė 500 000 (penkių šimtų tūkstančių) eurų; šis papunktis netaikomas tais atvejais, kai Ryšių reguliavimo tarnyba Elektroninių ryšių įstatymo 37 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka įpareigoja visus Elektroninių ryšių įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nurodytų viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjus teikti įperkamas universaliąsias paslaugas;

19.2. viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjas nepertraukiamai teikė viešuosius elektroninių ryšių tinklus ir (arba) viešąsias elektroninių ryšių paslaugas trumpiau kaip 24 mėnesius iki laikotarpio, už kurį skaičiuojama universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių kompensacija, pabaigos.

20. Viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų, dalyvaujančių įgyvendinant universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių kompensavimo mechanizmą, įmokos į sąskaitą dydis skaičiuojamas pagal formulę:

$$I_i = \frac{PVTRP_i}{\sum_{i=1}^n PVTRP_i} \times UPN$$

, kur:

I_i – viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjo įmoka į sąskaitą;

$PVTRP_i$ – konkretaus viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjo pajamos, gautos teikiant viešuosius elektroninių ryšių tinklus ir (arba) viešąsias elektroninių ryšių paslaugas per ataskaitinį laikotarpį, už kurį skaičiuojama universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių kompensacija, neįskaitant viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjo pajamų už šias paslaugas, kurių jis neteiktų, jeigu nebūtų įpareigotas užtikrinti universaliųjų paslaugų prieinamumą ir teikti universaliąsias paslaugas ir (arba) įpareigotas teikti įperkamas universaliąsias paslaugas;

n – viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų, mokančių įmokas į sąskaitą, skaičius;

i – indeksas, nurodantis konkretų viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėją, dalyvaujantį įgyvendinant universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių kompensavimo mechanizmą; i kinta nuo 1 iki n ;

UPN – Ryšių reguliavimo tarnybos patvirtinti universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai.

21. Kiekvieno atskiro viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjo, dalyvaujančio įgyvendinant universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių kompensavimo mechanizmą, įmokų dydžiai, kai universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostoliai už tą patį laikotarpį kompensuojami keliems teikėjams, apskaičiuojami atskirai.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių ir (arba) įperkamų universaliųjų paslaugų teikimo nuostolių apskaičiavimo rezultatai yra vieši.

23. Ryšių reguliavimo tarnybos veiksmai ar neveikimas, susiję su Taisyklių taikymu ir įgyvendinimu, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.
